

Медицински факултет Универзитет у Нишу	СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ МЕДИЦИНА Акредитација 2018													
Назив предмета: Клиничка практична настава														
Руководилац предмета: Проф. др Марина Делџанин Илић, Проф. др Златко Ђурић, Проф. др Јасмина Поповић, Проф. др Мирослав Стојановић														
Статус предмета:	обавезни													
Семестар: дванаести	Година студија: шеста													
Број ЕСПБ: 15	Шифра предмета: M-VI-54													
Циљ предмета:														
Циљ клиничке практичне наставе је да омогући будућим докторима медицине да знање стечено у току студија, на рационалан и систематичан начин примене у сврху благовременог постављања дијагнозе обољења, клиничких синдрома и стања, правилног терапијског приступа и професионалног односа према болеснику, колегама и сарадницима.														
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)														
Након завршене клиничке стручне праксе будући доктор медицине биће оспособљени да: <ul style="list-style-type: none"> ▪ правилно узима анамнезу и обавља клинички преглед болесника, ▪ препозна и благовремено открије обољење, клинички синдром и стање болесника ▪ примени и/или усмери болесника ка одговарајућим дијагностичким процедурама (лабораторијским и/или клиничким) у циљу постављања диференцијалне дијагнозе ▪ правилно интерпретира резултате лабораторијских и клиничких испитивања ▪ одреди терапију и/или упуту болесника на одговарајућу терапијску процедуру ▪ пружи помоћ болеснику у ургентном стању и терминалној фази болести ▪ лечи хронично оболеле болеснике ▪ одговорно приступа свом послу у складу са медицинском доктрином ▪ поштује етички и правне принципе релевантне за медицинску праксу ▪ учествује у тиму који представља императив савремене медицинске праксе. 														
Број часова наставе: 450 (90 часова активне наставе–уводни час + 360 стручне праксе)														
Предавања: 0	Практична настава (стручна пракса у оквиру клиничких ротација): 360													
Садржај предмета														
Стручна пракса обухвата најважније дијагностичке и терапијске принципе и процедуре у области интерне медицине, педијатрије, гинекологије и хирургије.														
Активна настава:														
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="2" data-bbox="156 1283 1230 1317">1. Вежбе</th> <th data-bbox="1230 1283 1449 1317">Број часова</th> </tr> <tr> <th colspan="2" data-bbox="156 1317 1230 1350" style="text-align: center;">Интерна медицина</th> <th data-bbox="1230 1317 1449 1350"></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="156 1350 220 2080" style="text-align: center; vertical-align: top;">1.</td> <td data-bbox="220 1350 1230 2080"> Кардиологија Инспекција, палпација, перкусија и аускултација срца Палпација и анализа свих пулсева Мерење и тумачење измерених вредности крвног притиска Израда и тумачење електрокардиограма Давање парентералних ињекција Припрема за постављање инфузија Интравенски приступ Узимање крви за биохемијске анализе везане за акутна кардиолошка стања и анализа добијених резултата Реанимација болесника са срчаним застојем (отварање дисајних путева, вештачко дисање уста на уста, уста на наос, вентилирање амбу маском, постављање ервеја, Хемлихов захват, прекордијални ударац, масажа срца. Дефибрилација, електроконверзија Масажа каротидног синуса, Валсавин маневар Посматрање извођења перкутане електростимулације Посматрање извођења перикардијалне пункције Тумачење рентгенографских налаза срца Посматрање и тумачење ехокардиографског налаза Посматрање извођења коронарографије Посматрање извођења 64 слајсног скенера и Нуклеарне магнетне резонанце </td> <td data-bbox="1230 1350 1449 2080" style="text-align: center; vertical-align: middle;">40</td> </tr> <tr> <td data-bbox="156 1989 220 2080" style="text-align: center; vertical-align: top;">2.</td> <td data-bbox="220 1989 1230 2080"> Ендокринологија Испитивање ширине видног поља Извођење Квостековог и Трусеовог знака </td> <td data-bbox="1230 1989 1449 2080" style="text-align: center; vertical-align: middle;">10</td> </tr> </tbody> </table>			1. Вежбе		Број часова	Интерна медицина			1.	Кардиологија Инспекција, палпација, перкусија и аускултација срца Палпација и анализа свих пулсева Мерење и тумачење измерених вредности крвног притиска Израда и тумачење електрокардиограма Давање парентералних ињекција Припрема за постављање инфузија Интравенски приступ Узимање крви за биохемијске анализе везане за акутна кардиолошка стања и анализа добијених резултата Реанимација болесника са срчаним застојем (отварање дисајних путева, вештачко дисање уста на уста, уста на наос, вентилирање амбу маском, постављање ервеја, Хемлихов захват, прекордијални ударац, масажа срца. Дефибрилација, електроконверзија Масажа каротидног синуса, Валсавин маневар Посматрање извођења перкутане електростимулације Посматрање извођења перикардијалне пункције Тумачење рентгенографских налаза срца Посматрање и тумачење ехокардиографског налаза Посматрање извођења коронарографије Посматрање извођења 64 слајсног скенера и Нуклеарне магнетне резонанце	40	2.	Ендокринологија Испитивање ширине видног поља Извођење Квостековог и Трусеовог знака	10
1. Вежбе		Број часова												
Интерна медицина														
1.	Кардиологија Инспекција, палпација, перкусија и аускултација срца Палпација и анализа свих пулсева Мерење и тумачење измерених вредности крвног притиска Израда и тумачење електрокардиограма Давање парентералних ињекција Припрема за постављање инфузија Интравенски приступ Узимање крви за биохемијске анализе везане за акутна кардиолошка стања и анализа добијених резултата Реанимација болесника са срчаним застојем (отварање дисајних путева, вештачко дисање уста на уста, уста на наос, вентилирање амбу маском, постављање ервеја, Хемлихов захват, прекордијални ударац, масажа срца. Дефибрилација, електроконверзија Масажа каротидног синуса, Валсавин маневар Посматрање извођења перкутане електростимулације Посматрање извођења перикардијалне пункције Тумачење рентгенографских налаза срца Посматрање и тумачење ехокардиографског налаза Посматрање извођења коронарографије Посматрање извођења 64 слајсног скенера и Нуклеарне магнетне резонанце	40												
2.	Ендокринологија Испитивање ширине видног поља Извођење Квостековог и Трусеовог знака	10												

	<p>Палпација тиреоидеје Испитивање очних знакова у Базедовљевој болести Одређивање степена маљавости и испитивање знакова хипогонадизма у мушкараца Одређивање индекса масе тела и односа обима кук/струк Овладавање техником давања инзулина Давање глукагона Преглед доњих екстремитета у дијабетесној неуропатији Преглед доњих екстремитета у периферној васкуларној болести Креирање дијетне листе уа дијабетичаре и гојазне особе</p>	
3.	<p>Хематологија Комплетан интернистички преглед хематопоезног система Планирање хитне и одложене дијагностике у хематологији Узимање и преглед разма периферне крви Асистирање пеи пункцији костне сржи Одређивање времена крварења и коагулације Извођење Румпел-Лидовог теста Планирање и провера администрације крви и крвних деривата Индикације и праћење болесника на хроничној антикоагулантној терапији</p>	15
4.	<p>Нефрологија Инспекција уринарног тракта Биманулена палпација бубрега Перкусија слабинског предела (ренална сукусија) Аускултација артерије реналис Преглед урина тест траком Преглед седимента урина Тумачење биохемијских анализа везаних за болести бубрега Нега уринарног катетера и праћење њеног функционисања Нега перкутане нефростоме и праћење њеног функционисања Нега централних венских катетера за хемодијализу (феморални, југуларни, субклавиа) Нега перитонеалног катетера Нега артерио-венске фистуле за хемодијализу Нега основних приступа за хемодијализу (васкуларна протеза, Хикманов катетер и др)</p>	15
5.	<p>Реуматологија Вођење историје болести реуматских болесника Техника прегледа локомоторног апарата Техника прегледа кичменог стуба Техника прегледа периферних зглобова Упознавање са значајем допунских дијагностичких процедура у реуматологији Лабораторија Стандардни рентгенографски преглед зглобова Посматрање извођења ултразвука, капилароскопије, дензитометрије, нуклеарне магнетне резонанце Упознавање са применом и контролом терапијских процедура у реуматологији: медикаментна терапија: НСАИЛ, кортико терапија (локална примена, системска употреба и пулсне дозе), болест модификујућа терапија и цитостаткса терапија (примена и мониторинг) Балнеофизикална терапија</p>	10
	Број часова:	90
Педијатрија		
1.	<p>Општи утисак о болеснику Оцена психичког стања Оцена хабитуса, држања, узраста и развијености Оцена полне зрелости Оцена дисања Палпација пулса Мерење крвног притиска Оцена ЦВП (југуларне вене) Мерење телесне висине и масе, прорачун БМИ, Оцена исхрањености,</p>	12

	процена раста и развоја Инспекција и палпација коже Инспекција слузокоже Палпација лимфних чворова	
2.	Преглед главе/врата Инспекција очи, носа, уха, уста и ждрела Палпација пљувачних жлезди Брис ждрела Палпација штитасте жлезде Палпација трахеје	5
3.	Преглед грудног коша Инспекција у мировању Инспекција при дисању Палпаторна оцена покретљивости грудног коша Оцена пекторалног фремитуса Палпација срчаног врха Перкусија плућа, база плућа и срца Аускултација плућа Аускултација срца	30
4.	Преглед трбуха Инспекција Аускултација Перкусија (јетре) Палпација (трбушни зид, црево, јетра, слезина, аорта, напетост зида) Изазивност бола у трбуху инповратног бола (ребоунд феномен) Ренална сукусија	12
5.	Преглед женских полних органа Инспекција вулве и перинеума	2
6.	Преглед мушких полних органа Инспекција пениса Инспекција и палпација скротума	2
7.	Преглед коштаног система Инспекција коже, ноктију и мишићног тонуса Инспекција зглобова Оцена капиларног пулса Оцена капиларног пуњења Палпација артеријских пулсација Палпација коже, тетива и зглобова Оцена покретљивости зглобова	5
8.	Оријентациони неуролошки преглед Стање свести и оријентисаности у времену и простору Кранијални живци Оцена моторног система Мишићни тонус Дубоки тетивни рефлекси (пателарни, Ахилов, бицепсов) Неонатални аутоматизми (Моро, Галант, Бауер, Магнус, Бабински, хватање, сисање) Оцена сензоричког система	5
9.	Дијагностицки поступци Узимање венске крви Сцинтиграфска испитивања Ултразвучна испитивања Ендоскопија желуца Колоноскопија Лумбална пункција Пункција асцитеса Плеурална пункција Пункција костне сржи Електрокардиографија Допплер УЗ Холтер мониторинг Аутоматско мерење крвног притиска	20

	Ехокардиографија Тестови плућних функција/спирометрија Провокациони тестови -са метахолином или алергенима Кожни алергијски тестови	
10.	Терапеутски поступци Почетак реанимације Аспирација горњих дисајних путева Вештачко дисање уста на уста Спољна масажа срца Постављање венских канила Субкутана и интрамускуларна ињекција Убризгавање инсулина Припрема и проверавање крви за трансфузију Постављање незобастричне сонде Постављање уринарног катетера Обрада пупчане ране Фототерапија Ексангвино-трансфузија крви Саветовање о нези и узгоју детета Саветовање о дојењу Прописивање дијете Едукација родитеља и пацијената са хроничним болестима Процена квалитета живота	27
	Број часова:	120
Гинекологија		
1.	Пријемна амбуланта Индивидуално узимање анамнезе (гинеколошке и акушерске). Увезбавање у распознавању појмова из анатомије спољних полних органа. Извођење прегледа вагиналним спекулумом и бимануелног вагиналног прегледа, евентуално ректалног прегледа.	10
2.	Колпоскопска амбуланта Демонстрирање узимања и практично узимање вагиналног бриса за бактериолошки преглед, за цитолошки (Папаниколау), за цитохормонални преглед. Демонстрације извођења колпоскопског прегледа и нормалног и патолошког колпоскопског налаза.	10
3.	Ултразвучна амбуланта Посматрање ултразвучних прегледа гинеколошких и акушерских пацијената и интервенција под контролом ултразвука.	10
4.	Амбулантне интервенције у гинекологији Упуцавање и припрема болеснице за мале гинеколошке интервенције. Припрема гинеколога - оператера, припрема и упознавање са инструментаријумом за мале (амбулантне) гинеколошке интервенције и прекид трудноће. Демонстрација узимања исецка-биопсија (на спољним гениталним органима и грлица). Демонстрација експлоративне киретазе. Демонстрација припреме болеснице за прекид трудноће (Абортус артефицијалис). Демонстрација дилатације цервикалног канала и инструменталне евакуације садржаја материце дупље.	15
5.	Дневна болница Извођење кардиотокографије и тумачење нормалног и патолошког ЦТГ записа. Демонстрација извођења окситоцинског теста и тумачење налаза. Обрада оперативне ране (после царског реза и епизиотомије).	15
6.	Оперативни блок Демонстрација и обрада оперативне ране. Присуство у операционој сали, упознавање са радом у операционој сали и посматрање оперативног захвата. Ако постоји могућност и асистирање при оперативном захвату.	20

	Посматрање извођења ендоскопских процедура у гинекологији (лапароскопија, хистероскопија).	
7.	<p>Породилиште Узимање акушерске анамнезе. Припрема породилге и акушера за преглед. Спољни преглед труднице/породилге: преглед (велика карлица), посматрање-инспекцио, пипање-палпацио, ослушкивање-аускултацио, узимање карличних мера. Унутрашњи преглед труднице/породилге. Формирање акушерске историје. Присуствовање и учествовање у вођењу порођаја – нормалног и патолошког: 1. вођење првог порођајног доба - доба сирења (Пхасис дилатационис). Преглед породилге у фази дилатације. 2. вођење другог порођајног доба - доба истискивања (Пхасис експулсионис). Посматрање и разумевање механизма експулзије. 3. вођење трећег порођајног доба (Пхасис плаценталис). Истискивање постељице (Кредеов хват), преглед постељице и овоја. Извођење под контролом асистента. 4. вођење четвртог порођајног доба (Пхасис хеомостасис). Праћење виталних параметара породилге од стране студента. Упознавање са поступком са новорођенчетом непосредно после порођаја (збрињавање новорођенчета у порођајној сали, реанимација новорођенчета, пратећа документација за новорођенце). Посматрање припреме и извођења акушерских интервенција. Изводи се у порођајној сали.</p>	30
8.	<p>Одељење бабињара Преглед, праћење инволуције утеруса и успостављања лактације, преглед дојки, обрада епизиотомије у првим данима после порођаја. Решавање лактостазе. Праћење непосредног посоперативног тока, после царског реза. Обрада ране.</p>	10
	Број часова:	120
Хирургија		
Општа хируршка дијагностика		
1.	Хируршка пропедевтика	1
2.	Тумачење нативног РТГ плућа, абдомена, кранијума, костију, дојки	2
3.	Тумачење УЗ и Доплер УЗ налаза	2
4.	Тумачење ЦТ и МР	2
5.	Тумачење контрастних радиолошких анализа (пасажа ГД и ТЦ, иригографија, ПТЦ, ЕРЦП, ИВУ, мијелографија, ангио)	2
6.	Тумачење ендоскопских налаза (проксимална и дистална ендоскопија ГИТ, бронхоскопија, цистоскопија)	2
Основни хируршки терапијски поступци		
7.	Практична примена стерилизације и припрема инструмената	2
8.	Организација рада и понашање у ОП блоку	1
9.	Хируршка дезинфекција руку, облачење стерилне одеће, навлачење рукавица	1
10.	Припрема оперативног поља (бријање, прање, изолација)	1
11.	Дезинфекција оперативног поља	1
12.	Хируршки инструментаријум	1
13.	Основе хируршке технике (хируршки чвор, шав)-модел и пац.	2
14.	Локална анестезија	2
15.	Хируршка обрада ране	2
16.	Поступак са инфицираним раном	2
17.	Инцизија и дренажа апсцеса	2
18.	Привремена хеомостаза	2
19.	Техника постављања завоја	2
20.	Техника имобилизације	2
21.	Антибиотска, антирабична и антитет. заштита	2
22.	Постоперативна нега ране	2
23.	Скидање конаца са оперативне ране	2
24.	Превенција и терапија декубитуса	2

25	Екстирпација станих тела и ексцизија крпеља	2
26	Узимање узорака крви за лабораторијска испитивања	1
27	Давање субкутане инјекције	1
28	Давање интрамускуларне инјекције	1
29	Постављање интравенске каниле	2
30	Одређивање брзине инфузије и програмирање инфузомата	2
31	Катетеризација мокраћне бешике	2
32	Постављање назогастричне сонде	2
33	Припрема и инстилација клизме	1
34	Пункција и дренажа перикарда	2
35	Пункција и дренажа грудног коша	2
36	Пункција и дренажа абдомена	2
37	Препознавање и третман акутне исхемије екстремитета	2
38	Препознавање и третман ДВТ и површних тромбо-флебита	2
Неурохирургија		
39	Клинички неуролошки преглед	2
40	Дијагностичко-терапијски приступ коматозном болеснику	2
41	Примена Гласгов- кома скале	2
42	Лумбална пункција и дренажа	2
43	Блокада периферних живаца	2
Пластична хирургија		
44	Преглед кожных тумора	2
45	Преглед шаке -сензибилитет, знојење, моторика, мишићна снага, тетивни рефлекси, посебни тестови, васкуларизација	2
46	Оцена тежине опеченог пацијента и принципи реанимације	2
47	Оцена површине и дубине опекотине	2
48	Препознавање опекотина дисајних путева	2
Ортопедија		
49	Преглед кичменог стуба	2
50	Преглед раменог зглоба	2
51	Преглед зглоба лакта	2
52	Преглед и оцена држања и хода и мерење екстремитета	2
53	Преглед зглоба кука	2
54	Преглед коленог зглоба	2
55	Преглед скочног зглоба и стопала	2
56	Репозиција ишчашења зглобова	2
57	Репозиција прелома	2
58	Гипсана имобилизација	2
59	Пункција зглобова	2
60	Интраартикуларна и екстраартикуларна инстилација лекова	2
Дечја хирургија		
61	Обрада пупка код новорођенчета	2
62	Обрада бесежитиса код новорођенчета	2
63	Преглед умбиликалне, препонске и скорталне регије деце	2
64	Преглед кукова и стопала новорођенчета	2
65	Ректално мерење температуре, микроклизма	2
	Број часова:	120
	Укупно часова:	450

Препоручена литература:

1. П. Миладиновић: Практикум из гинекологије за студенте медицине и лекаре на специјализацији, Медицински факултет Ниш, 1995.
2. Ђорђевић Н. Принципи и методе постављања дијагнозе у општој хирургији. Медикус Максимус Ниш, 1999.
3. ИНТЕРНА пропедевтика: физичка дијагностика Ратомир Антић. - 9. допуњено и проширено изд. - Горњи Милановац: Дечје новине, 1990.
4. ИНТЕРНА пропедевтика Љубомир М. Хаџи Пешић. 3. прерађено изд. - Ниш: Просвета, 1996.
5. ПРОПЕДЕВТИКА интерне медицине 2. изд. – Београд: Завод за уџбенике, 2000.

Методе извођења наставе:

- Самостално извођење клиничких вештина
- Демонстрација клиничких вештина
- Консултације

Практичну наставу у току клиничке практичне наставе студенти обављају самостално под надзором лекара специјалиста из одређених области медицине.

Предмети на којима студент треба да обави све програмом предвиђене предиспитне обавезе као услов за обављање стручне праксе:

- Интерна пропедевтика
- Интерна медицина
- Педијатрија
- Гинекологија са акушерством
- Хирургија 1
- Хирургија 2

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Наставник, одговоран за стручну праксу, води евиденцију о редовном похађању и активности студента у току стручне праксе. Након завршене стручне праксе студент не добија оцену, али је у обавези да обави стручну праксу како би остварио предвиђен број ЕСПБ бодова. Податак о обављеној стручној пракси одговорни наставник уноси у индекс студента.